

Den Haag

Kinderopvang

in Den Haag 2016, volgens het CBS

Aanleiding en inhoud

Het veld van de kinderopvang is een veld in beweging. In het verleden hebben de economische recessie en de bezuiniging op de kinderopvangtoeslag geleid tot een lagere bezetting in de kinderopvang, met als gevolg sluitingen van locaties en faillissementen. Anno 2018 is de 'harmonisatie' van de kinderopvang, waarbij peuterspeelzalen zijn omgevormd tot kinderdagverblijven, een grote ontwikkeling. De sector Stedelijk Onderwijs wil graag inzicht hebben in wat de verschillende ontwikkelingen te weeg brengen, door o.a. trends te beschrijven.

In deze rapportage brengen we de ontwikkelingen in kaart op basis van gegevens van het CBS.

De volgende informatie is opgenomen:

- analyse
- aantallen kinderopvang, 2016 (*tabel*)
- aantallen huishoudens met recht op KOT , 2016-2017 (*tabel*) **NIEUW**
- aantal kinderen in kinderopvang, 2012-2016 (*grafiek*)
- aantal uren kinderopvang, 2012-2016 (*grafiek*)
- aantal kinderen en uren, naar etniciteit, 2016 (*grafiek*)
- aantal kinderen en uren, naar etniciteit, 2013-2016 (*grafiek*)
- aantal kinderen en uren, naar inkomen, 2016 (*grafiek*)
- aantal kinderen en uren, naar inkomen, 2013-2016 (*grafiek*)
- aantal kinderen 0-12 jaar per wijk, 2016 (*kaart*)
- deelname aan kinderopvang per wijk, 2016 (*kaart*)
- af- / toename aantal kinderen in kinderopvang, per wijk (2016 t.o.v. 2015) (*kaart*)
- af- / toename aantal kinderen in kinderopvang, per wijk (2015 t.o.v. 2014) (*kaart*)
- aantal uren kinderopvang per wijk, 2016 (*kaart*)
- aandeel huishoudens met recht op KOT per wijk, 2017 (*kaart*) **NIEUW**

Analyse (1)

In 2016 maken 21.830 Haagse kinderen gebruik van kinderopvang, volgens gegevens van het CBS. Deze kinderen wonen in 15.030 verschillende gezinnen (gemiddeld 1,5 kinderen per gezin). In totaal gaat het om ruim 17 miljoen uur kinderopvang. Dit is gemiddeld circa 790 uur per kind, oftewel gemiddeld 17,5 uur per kind per week (op basis van 45 weken).

Op 1 januari 2017 zijn er in Den Haag naar schatting 29.300 huishoudens met recht op KOT. Dit is 60% van alle huishoudens met kinderen van 0-12 jaar.

In de periode 2012-2015 is het aantal kinderen dat gebruik maakt van kinderopvang gedaald. In 2016 zien we echter een kleine stijging van het aantal kinderen ten opzichte van 2015. De stijging is het sterkst voor het type BSO kindcentrum, gevolgd door het type DO kindcentrum. Het gebruik van gastouders is nagenoeg gelijk gebleven.

Hoewel in 2016 het aantal kinderen in de kinderopvang is toegenomen, zien we een daling van het aantal uren kinderopvang. Alleen het aantal uren voor het type BSO kindcentrum is ten opzichte van 2015 toegenomen. Maar ook voor dit type zien we, net als bij de overige typen, een daling van het gemiddelde aantal uren kinderopvang per kind.

Kijken we naar de etniciteit van de kinderen, dan zien we dat kinderen met een Nederlandse achtergrond de grootste groep is, onder alle typen kinderopvang. Kinderen met een niet-westerse achtergrond maken relatief vaker gebruik van gastouderopvang dan van opvang op een kindcentrum.

Ongeveer de helft van de kinderen dat naar de kinderopvang gaat, komt uit een gezin dat tot de 40% hoogste inkomensgroep behoort. Vooral de kinderen die naar een BSO kindcentrum gaan, komen relatief vaak uit een hogere inkomensgroep. Kinderen die naar een gastouder gaan (zowel DO als BSO), komen relatief vaker uit een gezin dat tot de lagere inkomensgroep behoort.

Analyse (2)

De wijken Laakkwartier en Spoorwijk (in Laak), Ypenburg (in Leidschenveen-Ypenberg) en Schildersbuurt (in Centrum) wonen de grootste aantallen kinderen van 0-12 jaar. Van deze wijken is de deelname aan kinderopvang in Ypenburg het grootst; 35% van de kinderen maakt gebruik van opvang. In de wijk Duinoord (Scheveningen) gaat meer dan de helft (52%) van de kinderen naar de opvang.

In tegenstelling tot 2015, zien we in 2016 in de meeste wijken een toename van het aantal kinderen dat naar de opvang gaat.

De hoogte van het aantal uren kinderopvang per wijk heeft grotendeels te maken met het absolute aantal kinderen dat gebruikt maakt van kinderopvang. In de wijken Ypenburg en Leidschenveen is het aantal uren kinderopvang het hoogst. Dit is gemiddeld per kind wel minder (gemiddeld rond de 660 uur) dan in zowel de wijk Schildersbuurt (gemiddeld 968 uur) als in de wijk Laakkwartier en Spoorwijk (gemiddeld 994 uur).

In de wijken Groente- en Fruitmarkt (Centrum) en Schildersbuurt (Centrum) is het aandeel huishoudens met kinderen van 0-12 jaar dat recht heeft op KOT het laagst (respectievelijk 33% en 37%). Met name in wijken in Loosduinen en Segbroek is het aandeel huishoudens dat recht heeft op kinderopvangtoeslag hoog (80 – 100%).

Aantallen kinderopvang 2016 (CBS)

	huishoudens	kinderen	uren
DO kindcentrum	8.920	10.540	10.448.340
DO gastouder	1.110	1.330	1.063.050
BSO kindcentrum	8.100	11.200	5.266.660
BSO gastouder	500	750	389.000
Totaal	15.030	21.830	17.167.050

Analyse

In 2016 maken 21.830 Haagse kinderen gebruik van kinderopvang, volgens gegevens van het CBS. Deze kinderen wonen in 15.030 verschillende gezinnen (gemiddeld 1,5 kinderen per gezin). In totaal gaat het om ruim 17 miljoen uur kinderopvang. Dit is gemiddeld circa 790 uur per kind, oftewel gemiddeld 17,5 uur per kind per week (op basis van 45 weken).

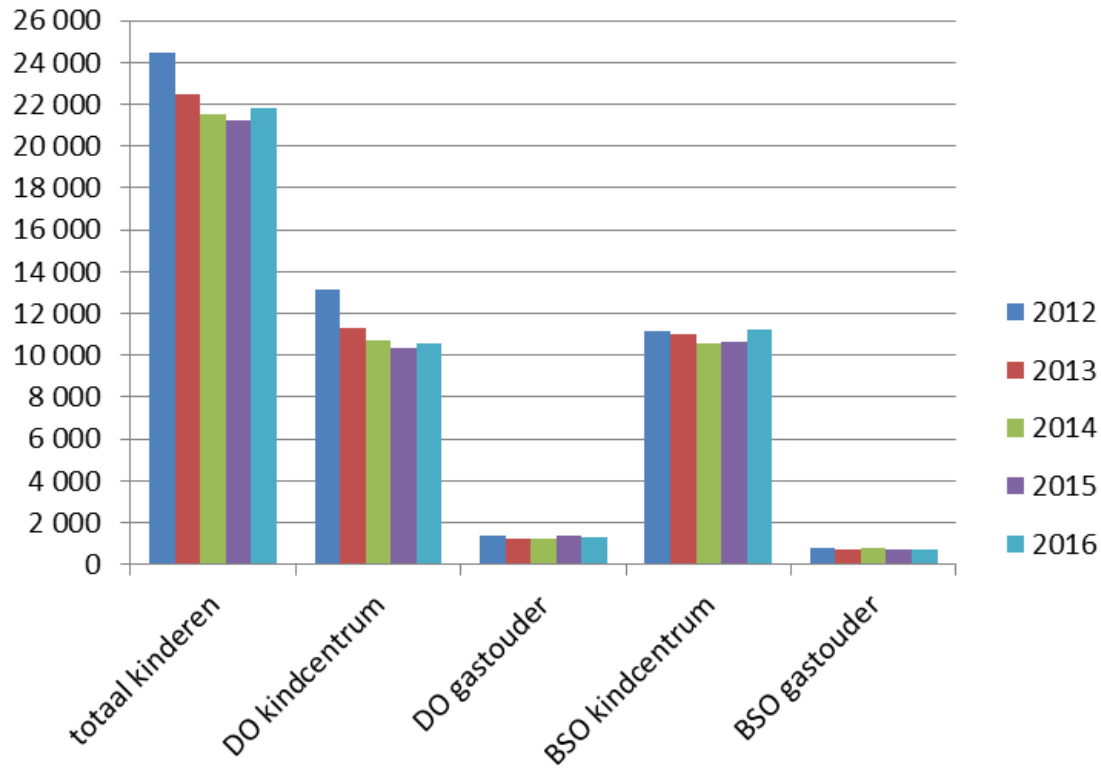
Huishoudens met recht op KOT (CBS)

stadsdeel	aantal hh met recht KOT ***		% van huishoudens met kinderen 0-12 jaar	
	2016*	2017**	2016	2017
Loosduinen	2.000	2.300	65%	72%
Escamp	6.900	7.100	54%	55%
Segbroek	4.000	4.000	74%	74%
Scheveningen	2.900	3.000	63%	64%
Centrum	3.500	3.700	41%	44%
Laak	2.000	2.000	49%	50%
Haagse Hout	2.300	2.300	62%	61%
Leidschenveen-Ypenburg	4.500	4.500	73%	75%
Totaal	28.300	29.300	58%	60%

* peildatum november 2015
 ** peildatum 1 januari 2017
 *** op basis van een schatting

Analyse
 Op 1 januari 2017 zijn er naar schatting 29.300 huishoudens met recht op KOT. Dit is 60% van alle huishoudens met kinderen van 0-12 jaar.

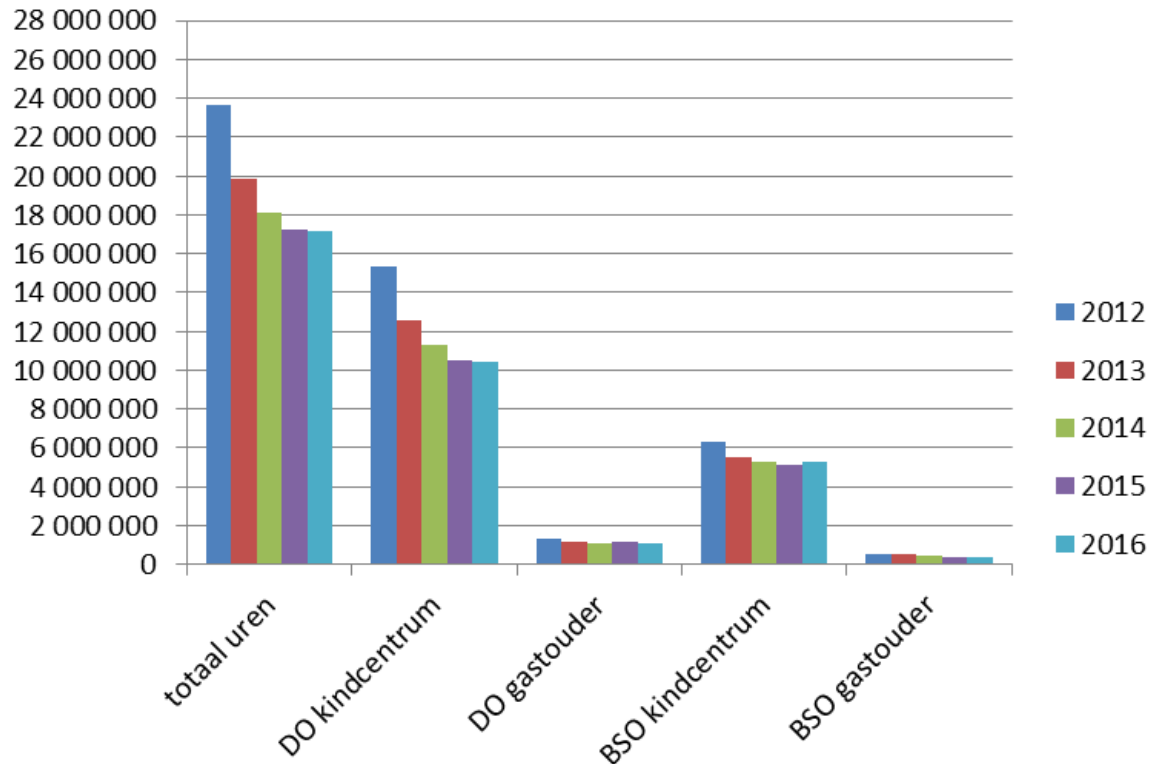
Aantal kinderen in kinderopvang (2012 – 2016)

Analyse

In de periode 2012-2015 is het aantal kinderen dat gebruik maakt van kinderopvang gedaald. In 2016 zien we echter een kleine stijging van het aantal kinderen ten opzichte van 2015. De stijging is het sterkst voor het type BSO kindcentrum, gevolgd door het type DO kindcentrum. Het gebruik van gastouders is nagenoeg gelijk gebleven.

Aantal uren kinderopvang (2012 – 2016)

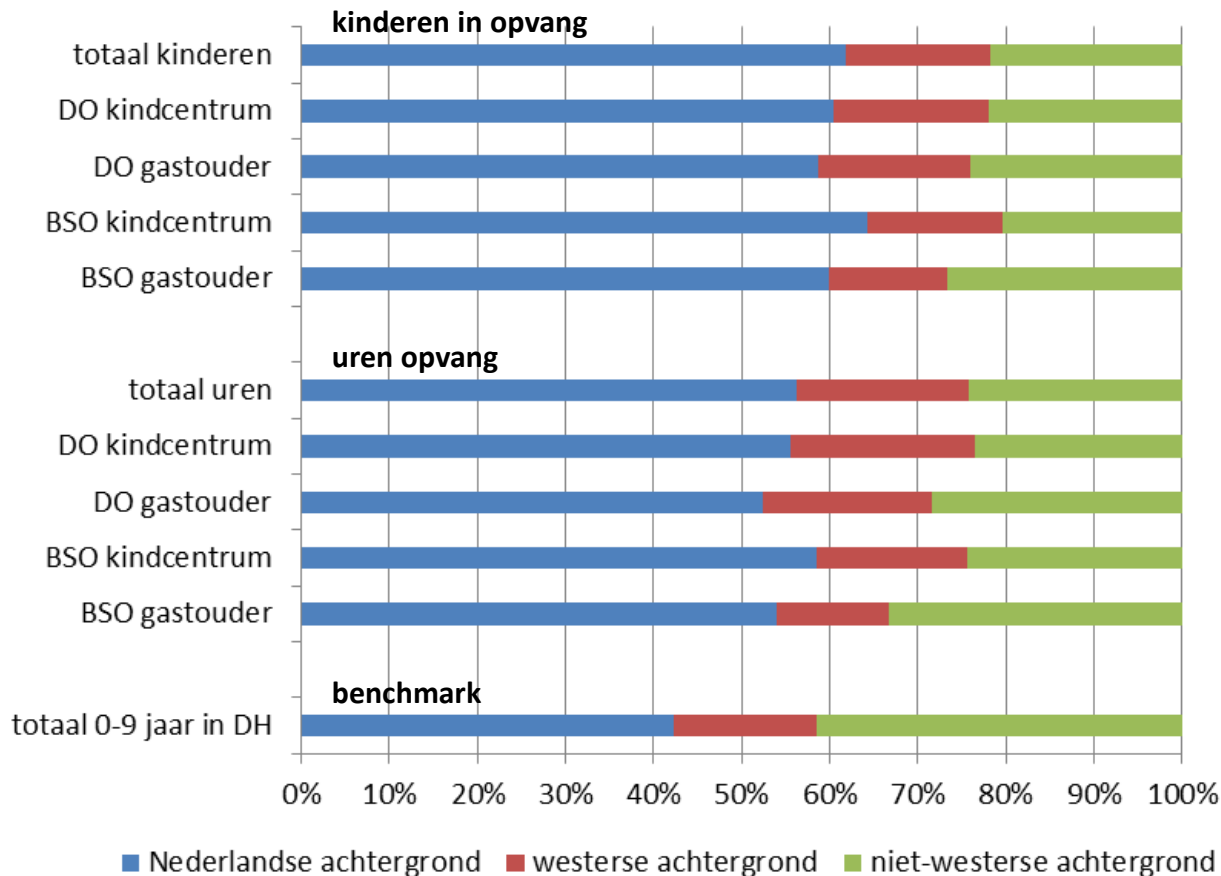

Analyse

Hoewel in 2016 het aantal kinderen in de kinderopvang is toegenomen, zien we een daling van het aantal uren kinderopvang. Alleen het aantal uren voor het type BSO kindcentrum is ten opzichte van 2015 toegenomen. Maar ook voor dit type zien we, net als bij de overige typen, een daling van het gemiddelde aantal uren kinderopvang per kind.

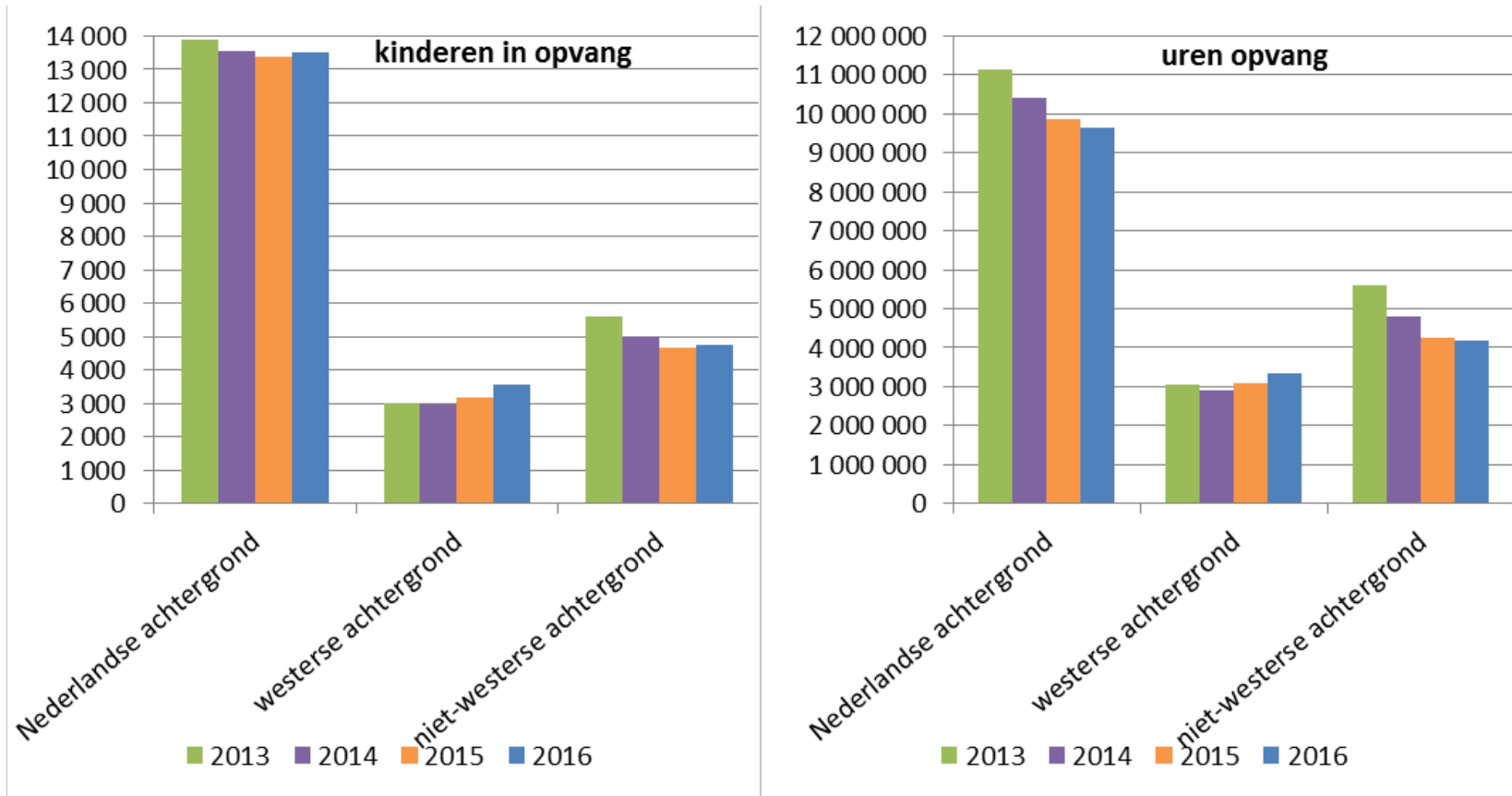
Aantal kinderen en uren, naar etniciteit (2016)

Analyse

Kijken we naar de etniciteit van de kinderen, dan zien we dat kinderen met een Nederlandse achtergrond de grootste groep is, onder alle typen kinderopvang. Kinderen met een niet-westerse achtergrond maken relatief vaker gebruik van gastouderopvang dan van opvang op een kindcentrum.

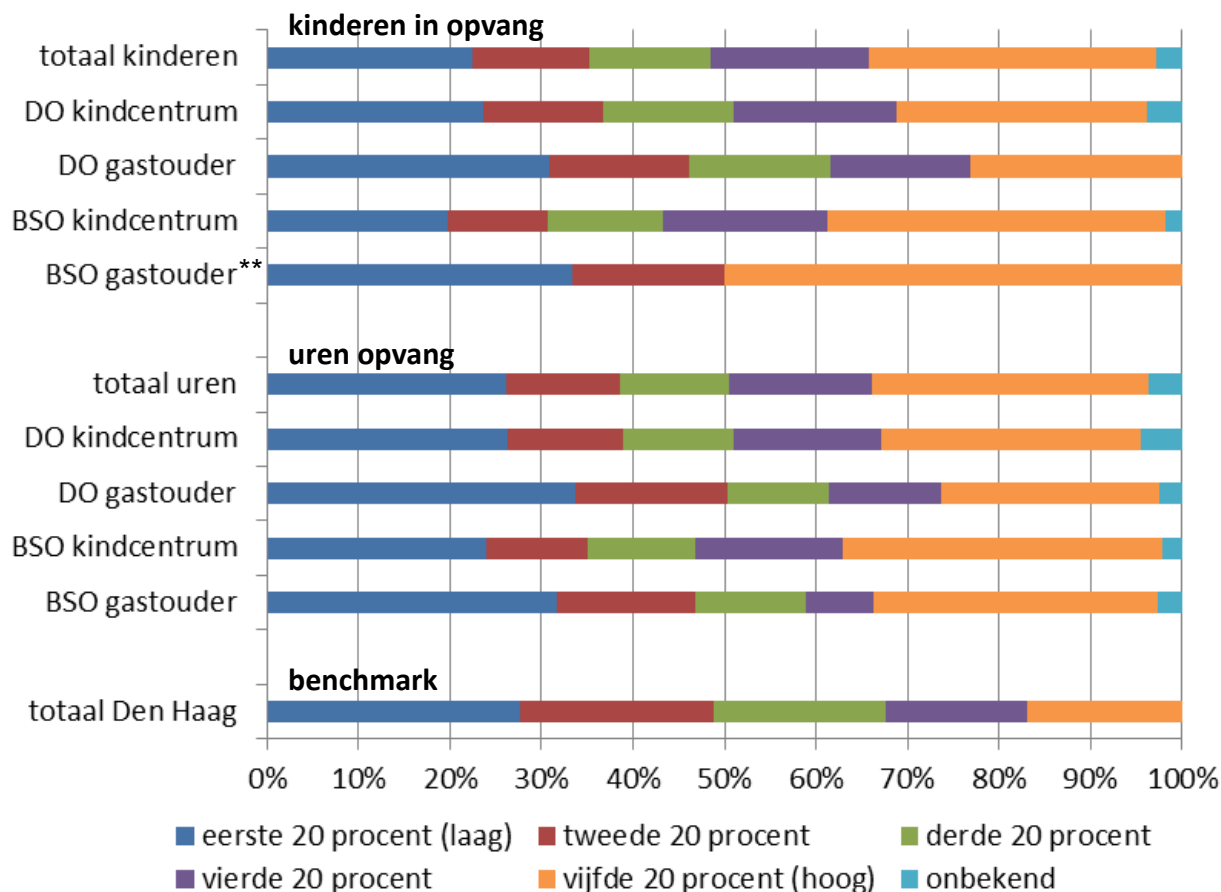
Aantal kinderen en uren, naar etniciteit (2013-2016)

Analyse

We zien in 2016 onder alle etniciteitsgroepen een toename van het aantal kinderen dat naar de kinderdagopvang gaat. De toename is het sterkst onder kinderen met een westerse migrantenachtergrond. Ook het aantal uren opvang is voor deze groep toegenomen in 2016 in tegenstelling van wat we onder beide andere groepen zien.

Aantal kinderen en uren, naar inkomen* (2016)

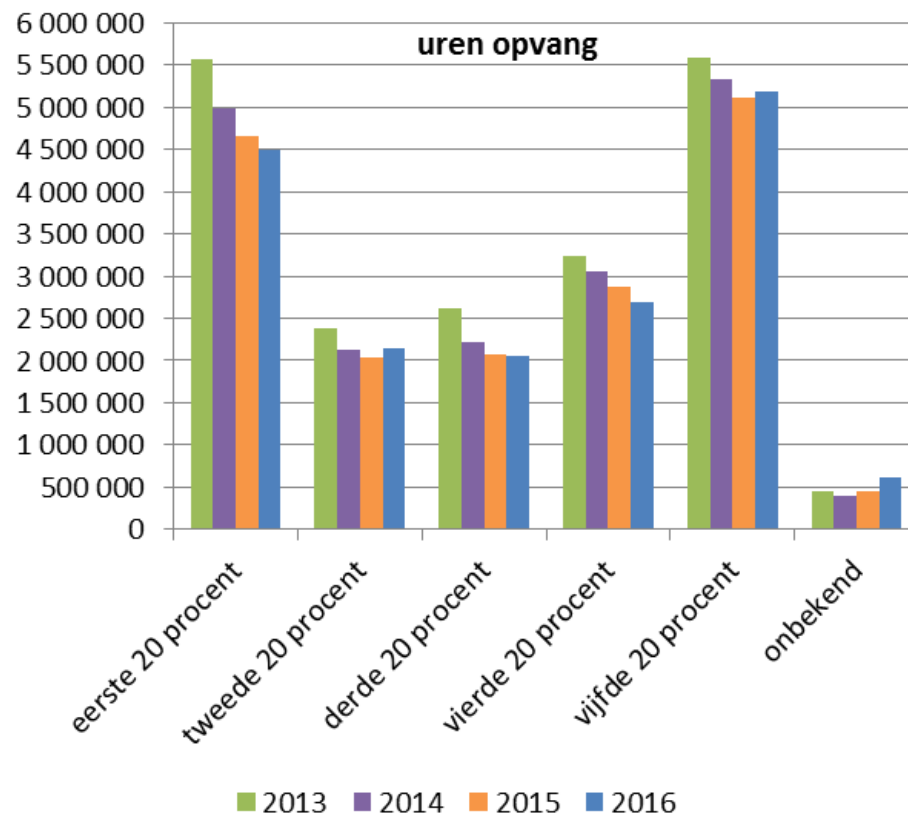
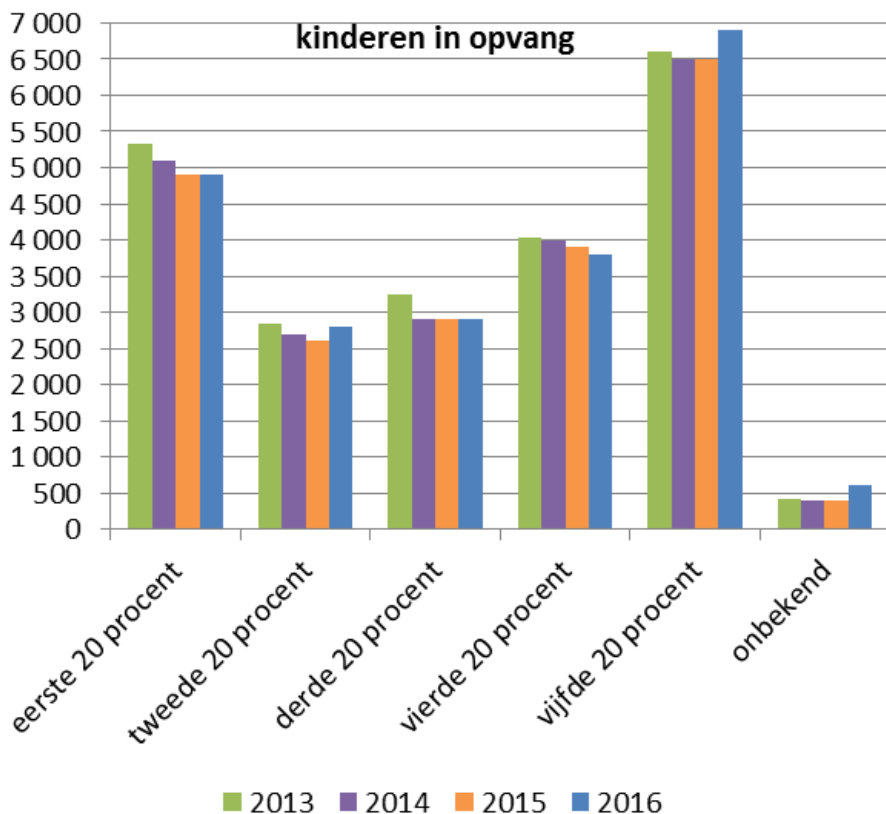
*De eerste 20 procent zijn de laagste inkomens, de vijfde 20 procent zijn de hoogste inkomens

** Het aantal kinderen in huishoudens uit de derde en vierde 20-procentgroep is te klein om weer te geven (< 50).

Analyse

Ongeveer de helft van de kinderen die naar de kinderopvang gaat, komt uit een gezin dat tot de 40% hoogste inkomensgroep behoort. Vooral de kinderen die naar een BSO kindcentrum gaan, komen relatief vaak uit een hogere inkomensgroep. Kinderen die naar een gastouder gaan (zowel DO als BSO), komen relatief vaker uit een gezin dat tot de lagere inkomensgroep behoort.

Aantal kinderen en uren, naar inkomen (2013-2016)

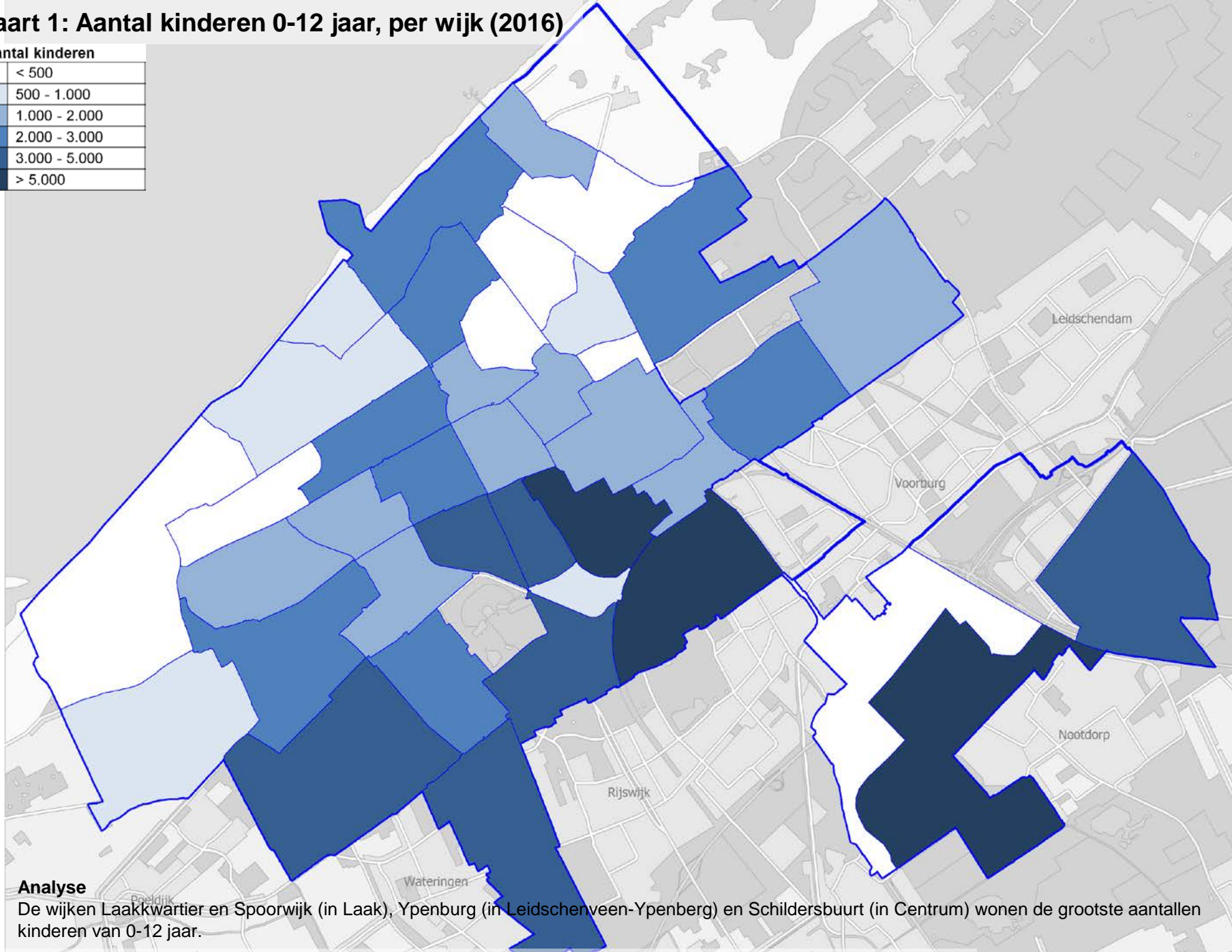

Analyse

We zien geen eenduidig beeld van de ontwikkeling van het aantal kinderen in opvang en het aantal uren, voor de verschillende inkomensgroepen. Wel lijkt het erop (met kleine uitzonderingen) dat de ontwikkeling van het aantal kinderen in opvang en de ontwikkeling van het aantal uur grotendeels in pas lopen.

Kaart 1: Aantal kinderen 0-12 jaar, per wijk (2016)

aantal kinderen	
< 500	
500 - 1.000	
1.000 - 2.000	
2.000 - 3.000	
3.000 - 5.000	
> 5.000	

Analyse

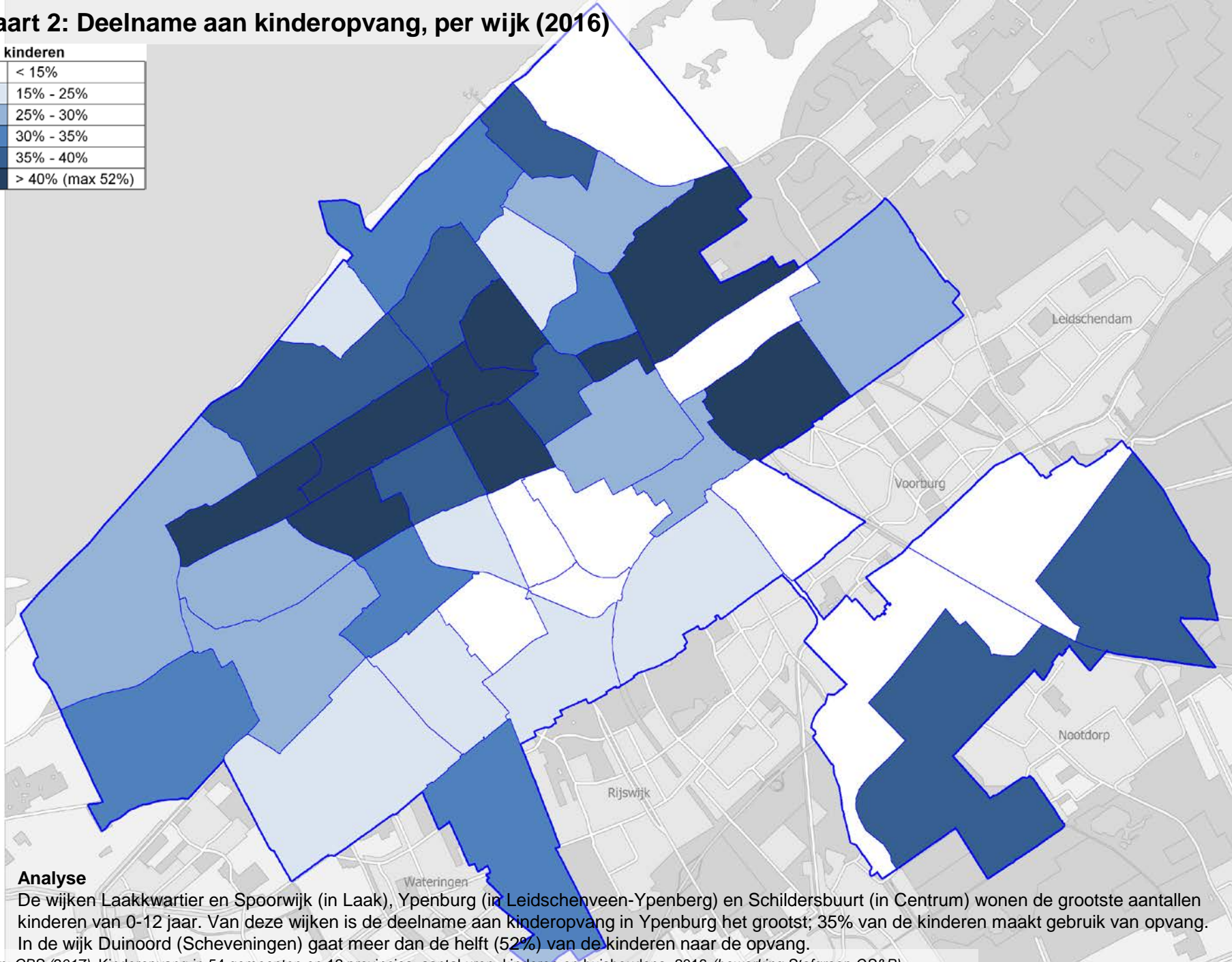
De wijken Laakkwartier en Spoorwijk (in Laak), Ypenburg (in Leidschenveen-Ypenberg) en Schildersbuurt (in Centrum) wonen de grootste aantallen kinderen van 0-12 jaar.

Bron: CBS (2017), Kinderopvang in 54 gemeenten en 12 provincies: aantal uren, kinderen en huishoudens, 2016 (bewerking Stafgroep OS&P)

Kaart 2: Deelname aan kinderopvang, per wijk (2016)

% kinderen

< 15%
15% - 25%
25% - 30%
30% - 35%
35% - 40%
> 40% (max 52%)

Analyse

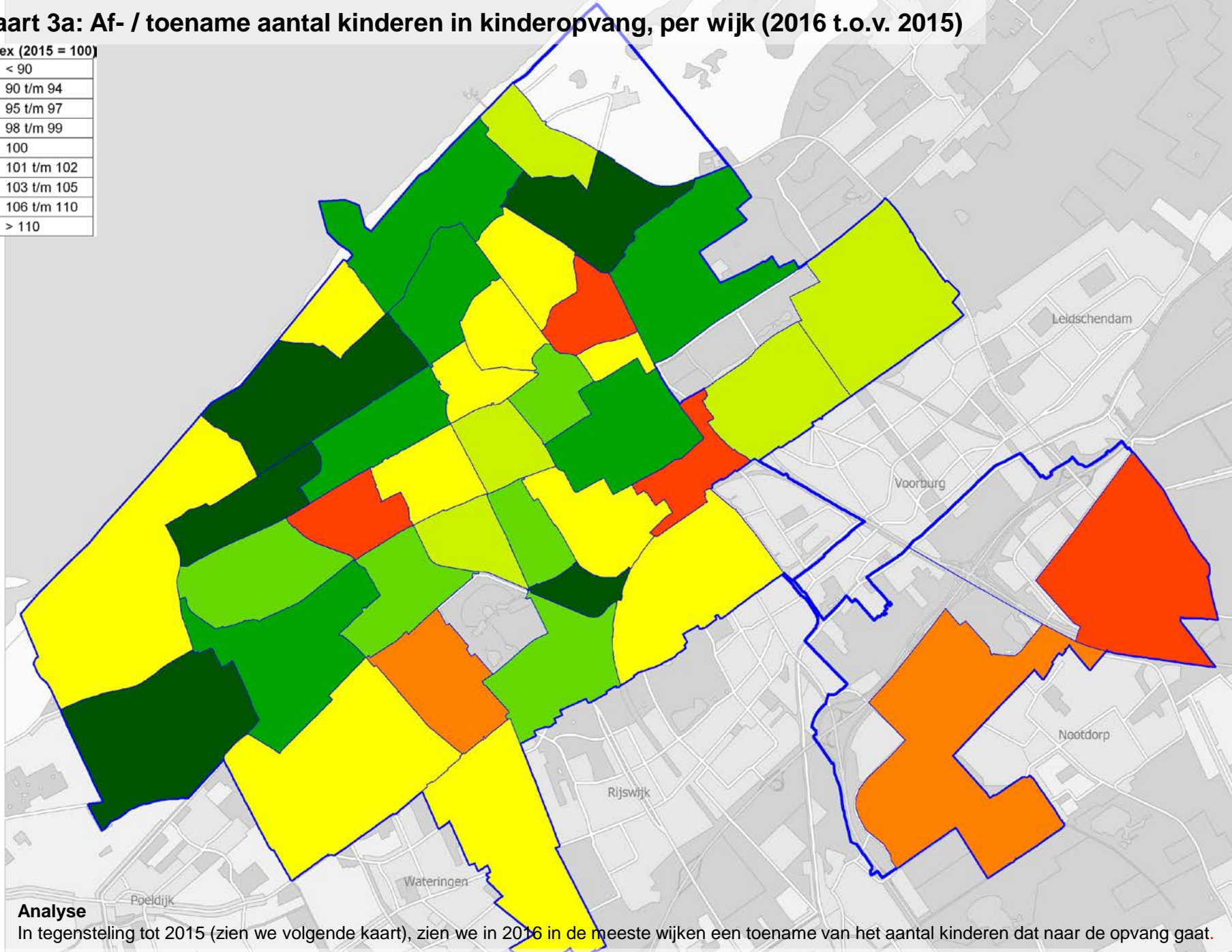
De wijken Laakkwartier en Spoorwijk (in Laak), Ypenburg (in Leidschenveen-Ypenberg) en Schildersbuurt (in Centrum) wonen de grootste aantallen kinderen van 0-12 jaar. Van deze wijken is de deelname aan kinderopvang in Ypenburg het grootst; 35% van de kinderen maakt gebruik van opvang. In de wijk Duinoord (Scheveningen) gaat meer dan de helft (52%) van de kinderen naar de opvang.

Bron: CBS (2017), Kinderopvang in 54 gemeenten en 12 provincies: aantal uren, kinderen en huishoudens, 2016 (bewerking Stafgroep OS&P)

Kaart 3a: Af- / toename aantal kinderen in kinderopvang, per wijk (2016 t.o.v. 2015)

index (2015 = 100)

< 90
90 t/m 94
95 t/m 97
98 t/m 99
100
101 t/m 102
103 t/m 105
106 t/m 110
> 110

Analyse

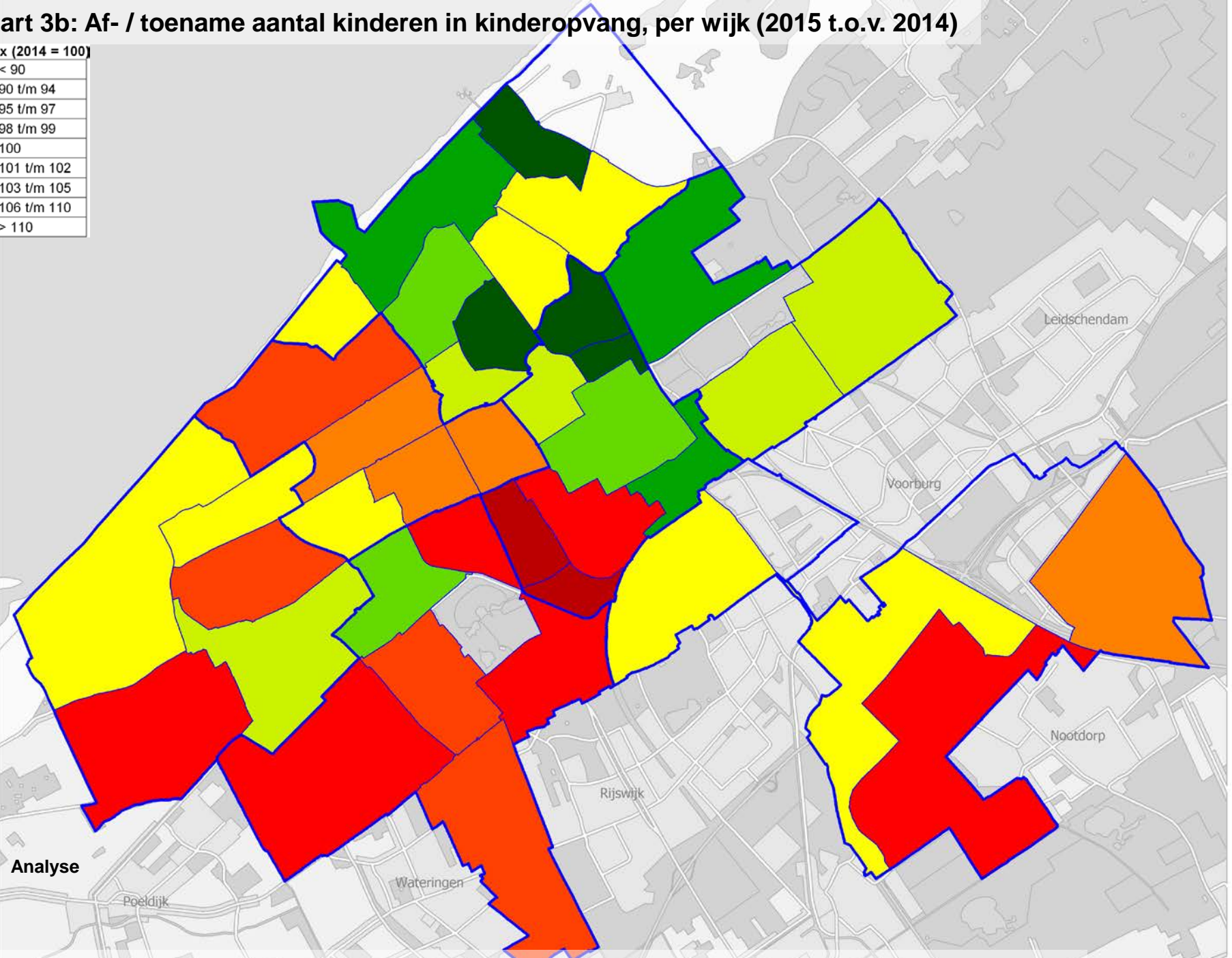
In tegenstelling tot 2015 (zien we volgende kaart), zien we in 2016 in de meeste wijken een toename van het aantal kinderen dat naar de opvang gaat.

Bron: CBS (2017), Kinderopvang in 54 gemeenten en 12 provincies: aantal uren, kinderen en huishoudens, 2016; CBS 2016 (bewerking Stafgroep OS&P)

Kaart 3b: Af- / toename aantal kinderen in kinderopvang, per wijk (2015 t.o.v. 2014)

index (2014 = 100)

< 90
90 t/m 94
95 t/m 97
98 t/m 99
100
101 t/m 102
103 t/m 105
106 t/m 110
> 110

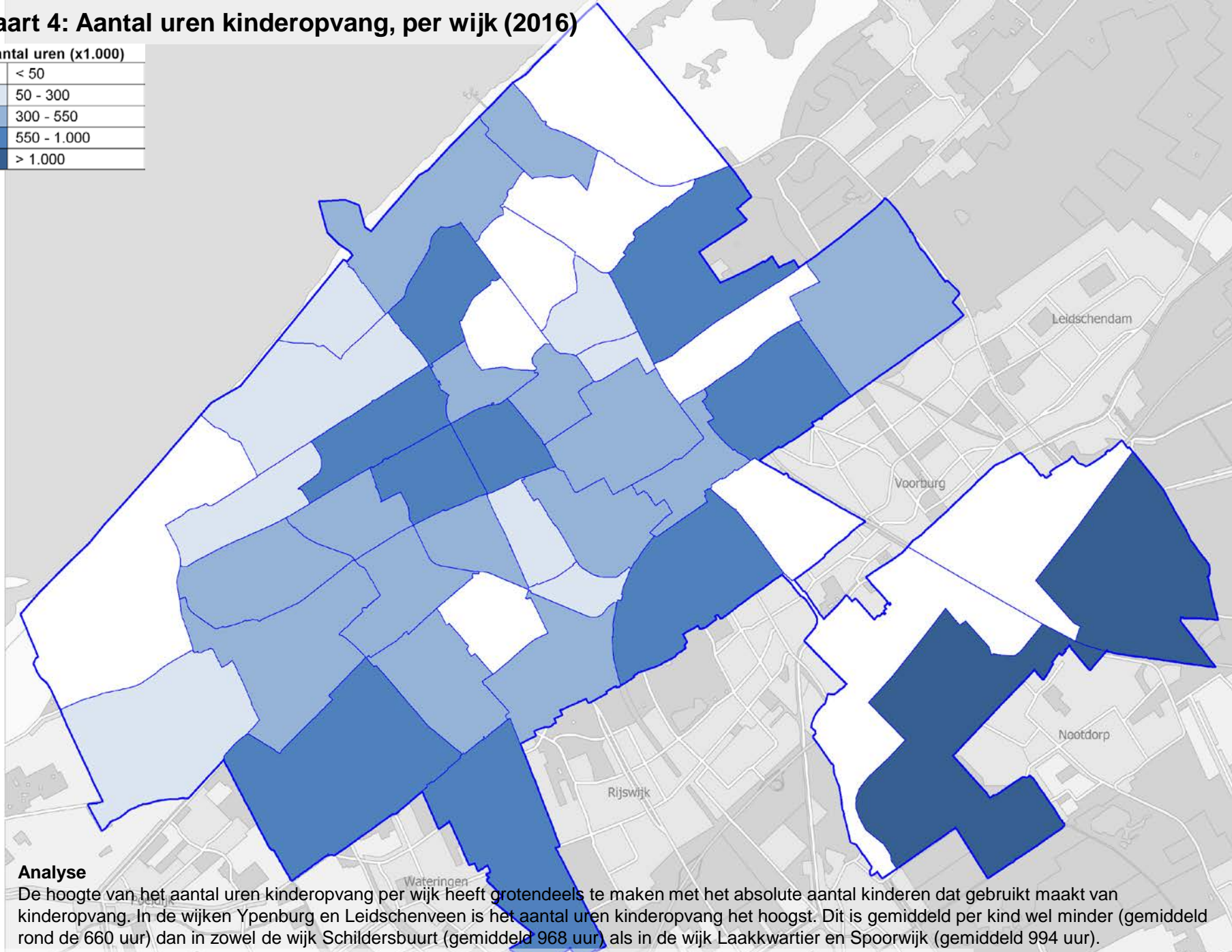
Analyse

Bron: CBS (2016), Kinderopvang in 102 gemeenten en 12 provincies: aantal uren, kinderen en huishoudens, 2015; CBS 2015 (bewerking Stafgroep OS&P)

Kaart 4: Aantal uren kinderopvang, per wijk (2016)

aantal uren (x1.000)	
< 50	
50 - 300	
300 - 550	
550 - 1.000	
> 1.000	

Analyse

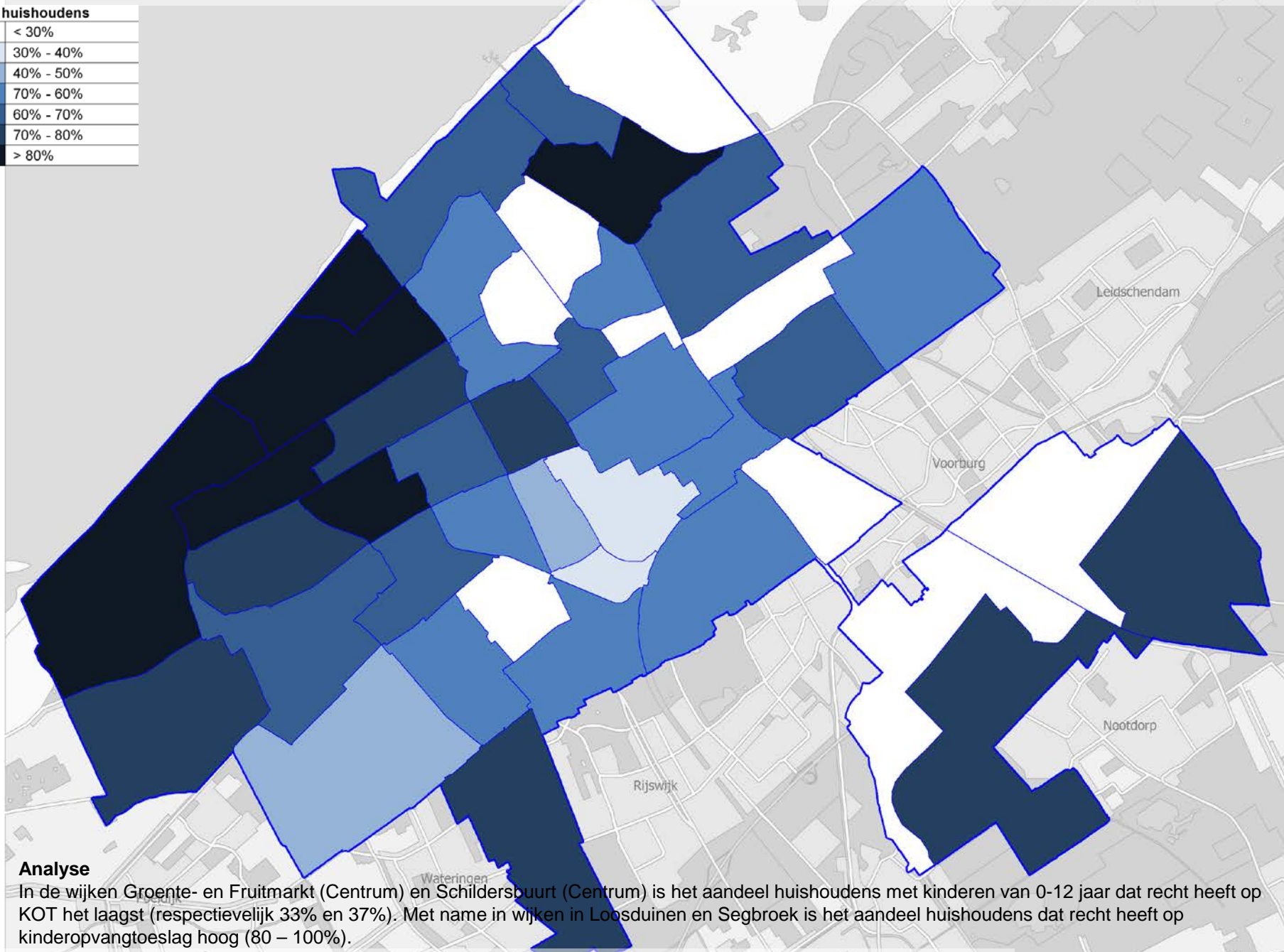
De hoogte van het aantal uren kinderopvang per wijk heeft grotendeels te maken met het absolute aantal kinderen dat gebruikt maakt van kinderopvang. In de wijken Ypenburg en Leidschenveen is het aantal uren kinderopvang het hoogst. Dit is gemiddeld per kind wel minder (gemiddeld rond de 660 uur) dan in zowel de wijk Schildersbuurt (gemiddeld 968 uur), als in de wijk Laakkwartier en Spoorwijk (gemiddeld 994 uur).

Bron: CBS (2017), Kinderopvang in 54 gemeenten en 12 provincies: aantal uren, kinderen en huishoudens, 2016 (bewerking Stafgroep OS&P)

Kaart 5: % huishoudens met recht op KOT van totaal huishoudens met kinderen van 0-12, per wijk (2017)

% huishoudens

< 30%
30% - 40%
40% - 50%
70% - 60%
60% - 70%
70% - 80%
> 80%

Analyse

In de wijken Groente- en Fruitmarkt (Centrum) en Schildersbuurt (Centrum) is het aandeel huishoudens met kinderen van 0-12 jaar dat recht heeft op KOT het laagst (respectievelijk 33% en 37%). Met name in wijken in Loosduinen en Segbroek is het aandeel huishoudens dat recht heeft op kinderopvangtoeslag hoog (80 – 100%).

Bron: CBS (2017), Huishoudens met recht op kinderopvangtoeslag in Nederlandse gemeenten in 2015 en 2016 (bewerking Stafgroep OS&P)